

ostane glavar cerkve? Pisatelj odgovori na to naravnost, da je potrebna. Iz političnega ozira je treba, da glavár 200 milij. katoličanov je samostojen, da ni podveržen nobeni drugi oblasti, in da veličastvena roka, ktera duše vladuje, ni nikakor zvezana, ampak povzvišena nad vse človeške strasti. Papež zatega voljo ne sme biti ne Lah, ne Francoz, ne Nemec itd. Da pa papež neodvisen more stati nad vsemi narodi, mora njegova država majhna deželica biti, zakaj velike države zamotajo svoje vladarje v mnogoverstne zapletke tū in tam, katerim papež kot cerkven vladar ne more zadostiti. Velika posvetna papeževa oblast se more le tedaj obdržati, ako jo varuje avstrijska ali pa francoska armada; te zasilne pomoči neprenehoma pa mu noben pobožen katoličan ne more privošiti. Papeževa oblast mora biti zgolj očetovska in kakor mili oče vladuje svojo družino, tako mora tudi papež vladati svoje duše. Za takoršno očaško (patrijarhalno) vlado je Rim z svojo okolico najbolj pripravna dežela. Kot zvezniku laške zveze mu je laška zvezna armada v brambo. Glavar cerkve ne sme nikoli po meču seči; v njegovem imenu prelita kri bi bila razžalitev Božje milosti, ktero papež na svetu nadomestuje. Kadar on roko vzdigne, jo mora vzdigniti le za žegen, ne pa, da bi ž njo tepel. Ker je pa papež duhovni vladar vseh vernih, bi ne bilo pravično, da bi stroške, ki jih papež potrebuje, da veličastno sedi na Petrovem prestolu, plačevali le podložniki njegove dežele, ampak vse katoliške vlade skupaj mu morajo dati, česar potrebuje. Romagna, ki se je zdaj od njega odcepila, je po vsi pravici papeževa dežela; al za papeža samega bo najbolj prav, da se odkriža nepokojnih podložnikov; če jih obderži, ne bo imel nikoli miru pred nezvestimi, sovražnimi ljudmi. S silo jih pa v pokoršino spraviti, tega francoska vlada nikdar ne bo dovolila; pa tudi avstrijska vlada je prepravična, da bi kaj takega po miru v Villafranki zahtevala; ako bi pa napolitanska vlada kaj takega počela, je vojska med Lahi in Lahi gotova. Kakor je kongres v letu 1815 papežu Romagno dal, tako mu jo more kongres v letu 1860 spet vzeti. Na zadnje pravi Laguerroniere še: Vsaka vojskina ali prekucijska homatija se mora odverniti od papeževe dežele, da se bo móglo reči: „Tam, kjer Kristusov namestnik vladari, vlada edinost, blagor in mir“. — Ako bo francoska vlada s takimi misli stopila v kongres 20. dan prihodnjega leta in ako bi jo utegnile podpirati tudi druge nekatoliške vlade, sam Bog vé, kakošen bo konec kongresa. Al se bo kongres res 20. januarja začel ali pa pozneje, se za gotovo še ne vé. Poslanci različnih vlad se že spravljajo na pot v Pariz. Cavour vendarle tudi pride v imenu sardinske vlade; angleška in rusovska vlada ste ga nek posebno želele. Garbaldi je v časniku „Diritto“ oklical razglas do vseh laških gospej in gospodičinj, v katerem jih nagovarja, naj bi, ako želijo se udeležiti rešitve laške dežele, vso svojo nepotrebno srebernino in zlatnino in druge svoje dragocene bisere te baže darovale na oltar domovine.

Iz Srbije. Iz Beligrada 17. dec. Turški paša, ki biva v tukajšni terdnjavi, in pa serbska vlada sta se hudo spérta; vzrok razpora je, da serbska vlada noče izpustiti nekega turškega podložnika, ki ga je zapreti dala. Po „Srbsk. Dnev.“ noče turški paša za tega voljo nič več opraviti imeti s serbsko vlado. Serbski predstavnik in minister unanjih oprav je berž vsem v Beligradu bivajočim poročnikom ptujih vlad pismo pisal, v katerem jim razlozuje ta razpor. — Nasproti drugim novicam piše „Srb. Dnev.“, da je knez Miloš zdrav in da se nevtrudljivo ukvarja z državnimi opravki. — Po „Srb. Nov.“ se minister prosvete gosp. Matić močno poganja za ustanovljenje vseučilišča v Beligradu.

Iz Španjskega. V Madrid se je 21. dec. zvedilo, da je včeraj 8000 Marokancov španjolsko armado napadlo, al ta jih je nazaj zapodila.

Iz Angležkega. Iz Lodona se piše, da nadvojvoda avstrijski Ferdinand Maks, ki s svojo gospo po svetu potuje, je prišel 24. nov. v Gibraltar, odkodar sta se 3. dan t. m. v Madeiro podala.

— Tukaj se ne govori nič družega kot od vednih priprav za vojsko in oroženje primorskih terdnjav. Na kongres se ne stavi nobeno zaupanje. „Morning Post“ piše, da se kongresu nove övere zoperstavljajo, ker papež terja, naj rimski pooblastenec kongresu predseduje, in ker francoska vlada svojo armado le iz Rima odpraviti hoče, ne pa iz Civite-Vechie.

— Po hudem mrazu je tudi tū južno vreme nastopilo. Tako se sliši tudi iz Francozkega.

Pogovori vredništva. Gosp. Drag. Pij. na Reki: Prejeli in odrajtali; prosimo, kar ste obljubili. — Gosp. J. L. v Žel: Vse prav. — Gosp. M. Kr. v V: Prejeli; pismeno več.

Popravek. Sostavek „Slovenščina na Slovenskem“ gospoda Matija Majarja je bil v 51. listu končan; prosimo tedaj po tem popraviti „Dalje“ v „Konec“.

Loterijne srečke:

V Terstu 24. decembra 1859: 53. 9. 69. 60. 56.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 4. januarja 1860.

Žitna cena

v Kranji 19. decembra 1859.

Vagán pšenice domače 5 fl. 46. — banaške 5 fl. 55. — reži 3 fl. 40. — ječmena — fl. — — ovsa 2 fl. 80. — prosa 3 fl. 84. — ajde 3 fl. 16. — koruze 4 fl. 90. — soršice —

Žitna cena

v Ljubljani 24. decembra 1859.

Vagán (Metzen) v novem dnarji: pšenice domače 5 fl. 96. — banaške 5 fl. 96. — tursice 4 fl. 13. — soršice 4 fl. 16. — reži 3 fl. 53. — ječmena 3 fl. 16. — prosa 3 fl. 46. — ajde 3 fl. 30. — ovsa 2 fl. 30.

Kursi na Dunaji

24. decembra 1859

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.

5% obligacije od leta 1859	
v novem dnar. po 100 g. g.	68.75
5% nar. posojilo od l. 1854	79.40
5% metalike	72.80
4 1/2% "	64.50
4% "	57.50
3% "	43.50
2 1/2% "	36.—
1% "	14.—

Obligacije zemlišn. odkupa. (po 100 gold.)

5% doljno - avstrijske g.	91.—
5% ogerske.	74.—
5% horvaške in slavonske	73.—
5% krajske, štajarske, koroške, istrijanske	86.—

Deržavni zajemi z lotrijami

Zajem od leta 1834 po 250	360.—
" " " 1834 petink.	360.—
" " " 1839.	122.—
" " " 1839 petink.	118.—
4% narodni od leta 1854	113.50
Dohodkine oblig. iz Komo	17.—

Druge obligacije z lotrijami.

Kreditni lozi po g. 100	g. 103.75
4 1/2% Terzaški lozi po 100	124.—
5% Donavske parabrod-	
ske po g. 100	104.50
Knez Esterhazy. po g. 40	81.—
Knez Salmove po g. 40	41.—
Knez Palfyove po g. 40	38.50
Knez Claryove po g. 40	36.25
Knez St. Genoisove po g. 40	38.50
Knez Windischgrätz. po g. 20	23.—
Grof Waldsteinove po g. 20	28.50
Grof Keglevičeve po g. 10	15.50

Denarji.

Cesarske krone	g. 16.96
Cesarski cekini	5.86
Napoleondori (20 frankov)	9.93
Souvraindori	17.05
Ruski imperiali	10.15
Pruski Fridrikdori	10.60
Angleški souvaindori	12.45
Louisdori (nemški)	10.15
Srebro (ažijo)	23.25